

Nr 53.

Af herrar **Ström** i Öfvertorneå och **Riström**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bättre förmånsrätt för landstings-skatt m. fl. allmänna afgifter.*

Då behovet af bättre förmånsrätt för kommuner att utfå till dem utgående utskylder synes oss synnerligen trängande, tillåta vi oss att i likhet med hvad fallet var vid nästföregående riksdag inkomma med framställning i ärendet och anhålla att därvid få följande synpunkter beaktade.

H. B. 17:6 gifver kronan företräde till betalning ur fast egendom af å densamma hvilande skatter, men däremot är samma rätt icke medgifven kommun beträffande dess pålagor. Äfven om det skulle kunna möta svårigheter i lagstiftningsväg att genomföra en sådan lagändring att kommunen härvidlag blefve likställd med kronan, så är denna sak af så stor praktisk betydelse, att man för den skull finge underkasta sig förenämnda svårigheter. Kommunen, såsom en beståndsdel i staten, bör väl åtnjuta samma förmåner som denna. De olägenheter och förluster, som kommuner åsamkas därigenom, att de icke äga samma förmånsrätt som kronan, hafva tillräckligt många gånger i Riksdagen påvisats, och enligt hvad omröstningen vid sistförflutna riksdag utvisar, var åtminstone Andra kammaren ej obenägen för en lagändring i de i ämnet väckta motionernas syfte, trots det att lagutskottet afstyrkt bifall till samtliga ifrågavarande motioner. Lagutskottet har såsom skäl för sitt afstyrkande åberopat, dels svårigheter att tillfredsställande kunna reglera den väckta frågan utan att på samma gång vidtaga en omfattande ändring i kommunallagen, dels principiella skäl grundade på fastighetskrediten. Så vidt vi förstå, afser ändringen af kommunallagen stadgandet, att jordägare eller boställsinnehafvare, som åt landbo eller arrendator upplåtit jord eller boställe, är från erläggande af kommunalutskylder därför befriad. Genom att bifalla förslaget om förmånsrätt

till fast egendom skulle man alltså komma i kollision med kommunallagen, som ju ålägger arrendatorn skattskyldighet för innehafd jord-egendom. Den ifrågasatta ändringen skulle också komma att inverka på den kommunala rösträtten.

Det torde emellertid kunna påstås, att det ligger större vikt uppå, att ge kommunen bättre förmånsrätt för sina skatter än att bibehålla bestämmelsen om landbos och arrendators skattebetalningsskyldighet, och att det alltså endast är på sin plats att vidtaga en ändring härvidlag. Man har sagt, att det vore otänkbart att lägga förmånsrätt för skatt på egendom, som icke tillhör den skattskyldige, men fråga är väl, om man ovillkorligen skall vara tvungen att anse innehafvaren af egendom för den skattskyldige, då han ej har eganderätt till egendomen. Enligt nu gällande lag är detta visserligen bestämdt, men är det därför sagdt, att denna bestämmelse har tillräckligt stöd i det allmänna rättsmedvetandet? Tvärtom torde man kunna påstå, att den åsikten allmänt är utbredd, att icke blott krono- utan äfven kommunalutskylder åligga den fasta egendomen och ej ovillkorligen innehafvaren därpå. Skattens karaktär af personlig skuld torde kunna anses minst sagdt omtvistad. Den kan väl knappast lägga hinder i vägen för att lägga förmånsrätt på fast egendom. Ej heller torde konsekvenserna af den ifrågasatta bättre förmånsrätten i praktiken kunna få någon större betydelse med afseende på den kommunala rösträtten. Dessutom bör man väl försöka göra rätten att rösta så litet som möjligt beroende på förmågan att betala. Såsom mycket riktigt anmärkts, kan exempelvis en arrendator gå miste om sin rösträtt enbart därigenom, att jordegaren försummar sin skattebetalningsskyldighet, i den händelse denna nu öfverflyttas på den fasta egendomen, ty arrendatorn har ju i ifrågavarande fall redan förlorat sin rösträtt genom iråkadt obestånd.

Det är vår fasta öfvertygelse, att en lagändring i syfte att bereda kommunerna större möjlighet att utfå dem tillkommande skatter är af behovet påkallad, och eftersom det i allmänhet är på grund af in-teckningar till onaturligt höga belopp som den fasta egendomen ej räcker till betalning af de skulder, som komma så lågt ner i förmånsrättsordning som i H. B. 17:12, så anse vi, att förmånsrätten för de kommunala afgifterna bör sättas framför in-teckningarnas. Skulle detta lämpligast ske genom att uppflytta hela förmånsrätten, sådan den är i H. B. 17:12, till H. B. 17:6, så är däremot intet att invända. Då vi emellertid nu liksom föregående år anse en utredning i ämnet nödvändig, inskränka vi oss till att värdsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta, att i underdånig skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och på hvad sätt förmånsrätt framför inteckningar må utsträckas att gälla på fastighet belöpande landstingskatt, bidrag till skjuts-entreprenader, vägskatt, sådana utskylder, som af stadsfullmäktige äfvensom å allmän rådstuga, kommunal- och kyrkostämma beslutas, samt vidare afgifter, utgående inom härad eller tingslag för deras gemensamma behof.

Stockholm den 25 januari 1911.

M. Ström.

C. Riström.

Nr 54.

Af herr **Andersson** i Grimbo, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till 6 § i förordningen den 13 oktober 1905 angående kontroll å tillverkningen af margarin m. m.*

I § 6 af Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående kontroll å tillverkningen af margarin m. m. af den 13 oktober 1905 finnes stadgadt, att »där margarin, margarinost eller konstister hålles till salu, vare sig i salubod, å öppen plats eller från fartyg, skall säljaren sådant genom tydligt och lätt i ögonen fallande anslag tillkännagifva».

Genom detta stadgande ha lagstiftarna naturligtvis velat förebygga, att den ifrågavarande artikeln falskeligen kan utgifvas för natursmör och som sådant säljas, betingande högre pris än dess verkliga värde. Svårigheten för allmänheten att till utseendet skilja på margarin och natursmör har äfven nödvändiggjort ett sådant försiktighetsmått redan vid margarinets saluhållande. Genom detsamma och andra åtgärder